

A nagyhatalmi ellentétek kiéleződése az I. világháború előtt

GYÜLEKEZŐ VIHARFELHŐK EURÓPA EGÉN

Javasolt feldolgozási idő: 40 perc

Elemezd röviden a források és az ismereteid alapján Németország közel-keleti terjeszkedésének körülményeit a századfordulón! Egy oldalban foglald össze az ismereteidet!

A feladat megoldásához gondold végig:

- Milyen gazdasági, stratégiai és nagyhatalmi okok vezérelték a németeket?
- Milyen szövetségest tudtak ehhez megnyerni? Miért?
- Miért akarta Nagy-Britannia mindenáron megakadályozni a németek térnyerését?

Források:

Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum, Táviratok. Vilmos császár látogatása Jeruzsálemben. Országos Hírlap, 1898. november 2. 3. o.

„Nagy-Britannia számos okból egyre kevésbé bízott meg Németországban. Az egyik tényező hatalmas és gyorsan fejlődő gazdasága volt [...]; a másik a németek beavatkozása a Közel-Keleten, vagyis azon a területen, amelyet a britek sajátjuknak tekintettek. Konstantinápolyban például 1899-ben úgy látszott, hogy a német katonai és gazdasági tanácsadók fenyegetik a brit érdekeket. II. Abdül Hamid szultán biztosította a német vállalkozóknak azt a jogot, hogy a Berlin–Konstantinápoly közötti vasútvonalat Bagdadig megépítsék.”

(Martin Roberts: *Európa története 1789–1914*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992. 318. o.)

„A császári utazás (II. Vilmos isztambuli útja) már elért gazdasági eredményeinek a következők tekinthetők: a Haider Pasa-i kikötő építésére kiadott koncesszió, valamint az a koncesszió, melynél fogva német kábelt rakhatunk le Constanta és Konstantinápoly között; a török kormány és a nagy

német cégek közötti üzleti kapcsolatok megszilárdítása. A kábelkoncesszió eredményeképpen közvetlenül távirati összeköttetést létesíthetünk Konstantinápolyal, és ez, amint előre látható, egy újabb, világraszóló jelentőségű vonal kiindulópontja lesz. Ezzel függ össze továbbá az a terv is, hogy az anatóliai vasutat meghosszabbítsuk Bagdadig. Remélhető, hogy ez Kis-Ázsia további gazdasági meghódításának alapjává válik.”

(Bülow német külügyi államtitkár szavai, 1899)
